

237-220.911

# Вербська Євангелія 1560 року

## I. Опис пам'ятки

Вербська Євангелія 1560 року—це надзвичайно цікавий і цінний пам'ятник кирилівського письменства XVI-го віку. На Волині по церквах ще й тепер зберігається не мало найрізніших рукописних книжок, в більшості писаних південно-слов'янським правописом, що його бачимо і в нашій Євангелії. Вербська Євангелія — це зразок нормального Волинського писання, що панувало там в XVI віці.

Вербська Євангелія — рукопис in f°, дуже розбитий, 31×20 см. Від колишньої оправки позоставилися тільки дві дошки, зв'язані шнурками. Від окладу нічого не позоставалося. Багатьох карток уже нема в Євангелії, напр. бракує двох початкових, в Євангелії Матвія нема від зач. 18 по 26, 31-34, 65-69, 81-85, брак Іоанна зач. 31-34, брак 1 листа по картці 217. Книжка тепер має 235 карток.

Наш пам'ятник — Євангелія-тетр. Двох початкових карток нема, тому рукопис розпочинається впрост оглавом до Євангелія: „**О**неповеленѣ во слѣѣйти луѣ л҃гѣ“. Зміст пам'ятки такий: л. 2: **Θεολακτα** (sic) архієпкѣпа охридскаго. прѣсловіе (sic) єже ѿ маѣѣена ст҃го євѣліа. Л. 5: Євангелія від Матвія. Л. 59: Передмова до Євангелії Марка. Л. 60<sup>b</sup>: Вкладний запис 1560 р. Л. 61: Бракує одної картки, зачинається зачало 2-м Євангелії Марка. Л. 98-98<sup>b</sup>: Запис 1572 р. на вільнім місті. Л. 99: Глави Євангелія Луки. 100<sup>b</sup>: Передмова до Єв. Луки; по цьому брак одного чи двох аркушів. Л. 102: Євангелія Луки, від зачала 3-го. Л. 169: Глави й передмова Євангелія Луки. Л. 172 порожній. Л. 172<sup>b</sup>: Вкладний запис пані Русальської. Л. 173: Євангелія Іоана. Л. 219<sup>b</sup>: Сказаніє еже на всѣ днь длѣжно є глатисѣ 'евліе нѣмь все лѣта. Л. 228: Соборниѣ сѣ бмѣ в і мѣ мѣце. Л. 235<sup>b</sup> чистий.

На початку книжки, долі, на кк. 1-4 уміщено такий цінний запис, що свідчить про фундатора пам'ятки: . . . „**Є**втихій прозвище сщасний семенови ѿкови кій | нада 'єсми сію книгж. 'евліе теѣро свои влоѣтны | накладо справивши на цр҃ко бж҃ію в хра ржѣва | хвѣ з веѣбой вохноѣскѣ хто бы сію кн҃гж мѣ ѿ храмоу | бж҃тего ѡнати й на иншеє мѣсце ѡбернжти да бвѣи на неѣ клаѣва стѣ ѡцѣ триста й ѡсмынадесаѣ йже в никѣ, а сѣ мноу расвѣдить на ѡно свѣте пре млѣтвы бг҃мь. . . ~ На жаль, початку записа бракує, а в нім то й була певне докладна дата написання Євангелії. Цей вкладний запис писала та сама рука, що писала й цілу книжку; чорнило те саме.

